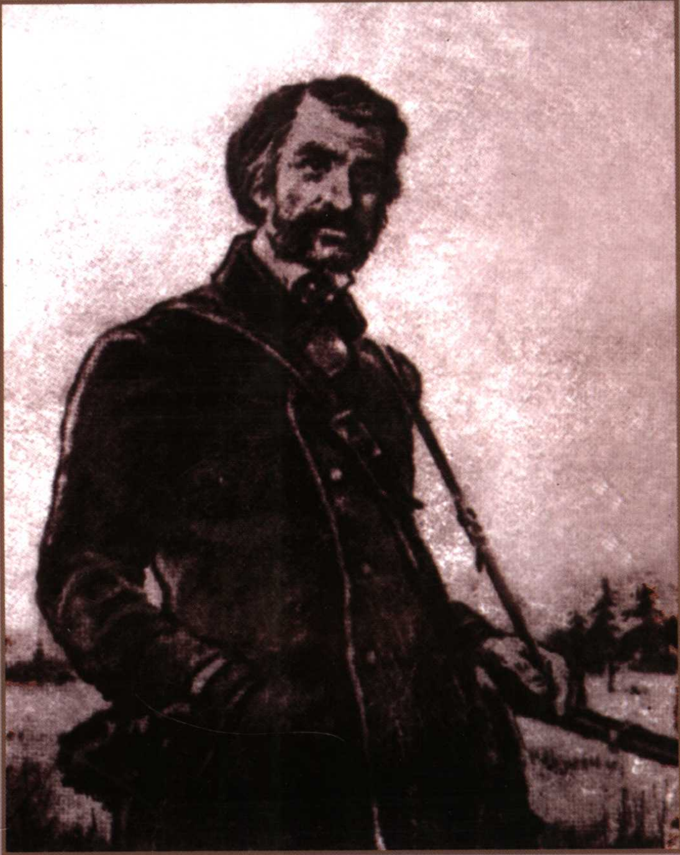

ي . س . تۋرگەنوۆ

اڭشىنىڭ اڭگىمەلەرى

ۇلتتار باسپاسى

ي . س . تۋرگەنوۆ

اڭشىنىڭ اڭگىمەلەرى

ۇلتتار باسپاسى

责任校对:曙合拉

图书在版编目(CIP)数据

猎人笔记/(俄罗斯)屠格涅夫著;阿等译.

2版.—北京:民族出版社,2005.3

ISBN 7-105-06825-6

Ⅰ.猎... Ⅱ.①屠...②阿... Ⅲ.中篇小说—俄罗斯—近代—哈萨克语 (中国少数民族语言)

Ⅳ.I512.44

中国版本图书馆CIP数据核字(2005)第016224号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街14号 邮编 100013)

http://www.e56.com.cn

民族出版社微机照排 艺辉印刷有限公司印刷

各地新华书店经销

2005年3月第2版 2005年3月北京第2次印刷

开本:850毫米×1168毫米 1/32 印张:12.125

印数:3300-6300册 定价:18.00元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换

(哈文室电话:64228006 发行部电话:64211734

جاۋاپتى كوررەكتورى : شۇعىلا ٴپازىلجان قىزى

اڭشىنىڭ اڭگىمەلەرى

ي . س . تۋرگەنوۆ

ۇلتتار باسپاسى باستىردى ، تاراتادى
شينحۋا كىتاپ دۇكەندەرىندە ساتىلادى
ۇلتتار باسپاسى كومپيۋتەردە تەردى
يحۋي باسپا زاۋودىندا باسىلدى
2005-جىلى ناۋرىز ەكىنشى باسپاسى
2005-جىلى ناۋرىز ، بەيجيڭ ، 2-باسىلۋى
باعاسى : 18.00 يۋان

مازمۇنى

ٴھور مەن كالينيچ 1
ەرمولاي مەن تيىرمەنشىنىڭ ايەلى 20
جيدەلى بۇلاق 37
اۋدان دارىگەرى 52
مەنىڭ كورشىم راديلوۆ 68
لگوف 80
بەجين شابىندىعى 97
سۇلۋ مەچتەگى كاسيان 127
جونتۋ 157
بيىرۋك 179
ەكى پومەششيك 192
لەبەدان 206
ٴتاتيانا بوريسوۋنا جانە ونىڭ نەمەرە باۋىرى 225
انشىلەر 244
پەتر پەتروۋيچ كاراتايەۆ 271
جولىعىسۋ 295
ششيكروۆ اۋدانىنىڭ گاملەتى 310
تارسىل 349
ورمان مەن دالا 371

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

ٴھور مەن كالينيچ

بولحوف اۋدانىنان جيزدرا اۋدانىنا بارا جاتقان ادامداردىڭ قاي-قايسىسىن بولسا دا ورلوف پەن كالۋگا ولكەسى ادامدارىنىڭ جاراتىلىسىنداعى توتەن ايىرماشىلىق تاڭداندىرعان بولار . ورلوف ديقانى الاسا بويلى ، بۇكىش ، تۇنجىر ، قاباعىنىڭ استىمەن قارايدى ، تەرەكتەن سالعان جامان لاشىقتا تۇرادى ، پومەشچيكتەرگە جۇمىس ىستەگەنى بولماسا ، ساۋدامەن اينالىسپايدى ، جەيتىن تاماقتارى ناشار ، كيگەندەرى شاركە بولادى ؛ ال ، جەر مايلاپ الۋشى كالۋگا ديقانى مايانى تولەيدى ، قاراعايدان سالىنعان كەڭ ۇيدە تۇرادى ، ۇزىن بويلى ، اشىق ٴجۇزدى ، اق قۇبا ، اق جارقىن ، وتكىر كەلەدى ، سارى مايمەن قارا ماي ساتىپ ساۋدا جاسايدى ، مەيرام كۇندەرىندە ەتىك كيىپ شىعادى . ورلوف قىستاعى (ٴبىزدىڭ ايتايىن دەپ وتىرعانىمىز ورلوف ولكەسىنىڭ كۇن شىعىس جاعى) كوبىنەسە ەگىستىك ورتاسىندا ، لاي سۋلى توعانعا اينالعان سايعا جاقىن جەردى قونىستانادى . ٴار جەردەن ٴبىر كەزدەسەتىن شىلىكتەر مەن ەكى-ٴۇش تىربيعان قايىڭنان باسقا كوش كورىم جەر بويى اينالادان ٴبىر بۇتا اعاش كەزدەستىرە المايسىز ؛ لاشىقتار ٴبىر-بىرىنە جاپسىرىلا سالىنىپ ، توبەسىن شىرىگەن سالامەن جابادى... كالۋگا قىستاعى ونداي ەمەس ، كوبىنەسە قالىڭ ورمانىنىڭ ورتاسىندا ؛ ۇيلەرى جەكە-جەكە ، بيىك ەتىپ سالىنادى ،

توبەلەرىن تاقتايمەن جاپقان ، قاقپالارى دا دوٴرىس جابىلادى ، شار-
باقتارىنىڭ توقىمالارى ٴبوٴتىن ، قوٴلاعان دانەمەسى جوق ، وتكەن-
كەتكەن شوشقالاردى ماعان كەل دەپ شاقىرمايدى دا... اڭشىلار
ٴوٴشىن دە كالۋگا ولكەسى قولايلى ، ورلوف ولكەسىندەگى اقتىق
قالعان ورماندار مەن الاڭدارداڭ ەندى ٴبىر ٴتورت-بەس جىلدا ٴىزى
دە قالاتىن ەمەس ، سازدىق دەگەنىڭ قازىردىڭ وزىندە اتىمەن جوق ،
كالۋگا ولكەسىندە ولاي ەمەس ، اعاشتار جوٴزدەگەن شاقىرىم ،
سازدىقتار ونداعان شاقىرىم جەرگە دەيىن سوزىلادى ، قوٴر سياقتى
ارداقتى قوٴستىڭ توٴقىمى ٴالى دە بولسا جويىلماعان ، مومىن دۋپەل
بار ، كوٴيگەلەك كەكىلىك تە سىپ-سىپ ەتىپ ، مەرگەن مەن تازىنى
ٴارى قۋانتىپ ، ٴارى قورقىتا جوٴرەدى .

جيزدرا اۋدانىنا الڭ اۋلاۋعا بارعانىمدا ، جاپان توٴزدە كەزدە-
سىپ كالۋگانىڭ شاعىن شارۋالى پومەششيگى ، پولۋتيكينمەن تا-
نىستىم ، ٴوزى الڭ قوٴمار ، دەمەك ، وتە جاقسى ادام ەكەن . راسىندا
ونىڭ بويىندا ٴمىن دە جوق ەمەس ەدى . ول ، مىسالى ، توڭىرەكتە-
گى باي قالىڭدىقتاردىڭ بىردە-بىرەۋىن قالدىرماستان جاعالاي قوٴدا
ٴتوٴسىپ ، قىزدان دا ، وٴيدەن دە ٴتوٴڭىلىپ شىققانىنان كەيىن ،
قاسىرەتتى جوٴرەگىندەگى قايعىنى دوستارى مەن تانىستارىنا موٴڭ
عىپ ايتىپ ، قالىڭدىقتاردىڭ تۋىسقاندارىنا سالەمدەمەگە قىشقىل
شاپتالىلار مەن باقشاسىنداعى شالا پىسقان باسقا جەمىستەردى جى-
بەرۋىن توقتاتپاعان ەدى ؛ كوٴلكىلى ٴبىر ۋاقيعانى قايتا-قايتا ايتۋ-
دى جاقسى كورەتىن ، پولۋتيكين مىرزانىڭ قارا باسىنىڭ قاسيەتىن
قانشاما قوٴرمەتتەگەنمەن ونىسى قاشان دا بولسىن ەشكىمنىڭ دە
كوٴلكىسىن كەلتىرمەيتىن ؛ ول اكيم ناحيموۆتىڭ شىعارمالارىمەن
پيننا دەگەن اڭگىمەنى ماقتايتىن ؛ كەكەشتەنىپ سويلەيتىن ،
ٴيتىن استرونوم دەپ اتايتىن ؛ ودناكو دەۋدىڭ ورنىنا ودناگە دەي-
تىن ، وٴيىندە فرانسۋز اسحاناسىن وٴستاۋدى ٴداستوٴر ەتكەن ەدى ،

اس پىسىرۋشىسىنىڭ تۇسىنىگى بويىنشا سول اسحانانىڭ بار تەتىگى ٴار تاعامىنىڭ تابيعي ٴدامىن تۇگەلىنەن وزگەرتۋدەن بولاتىن كوردىنەدى. ول سابازدىڭ پىسىرعان ەتىنەن بالىق ٴدامى، بالىعىنان — ساڭىراۋقۇلاق، كەسپەلەرىنەن — وق-ٴدارىنىڭ ٴيىسى شىعىپ تۇراتىن؛ ٴبىراق تا ٴسابىزدىڭ بىردە-بىرەۋى الدىمەن رومبى نەمەسە تراپەتسيانىڭ ٴپىشىنىن الماي سورپاعا تۇسپەيتىن. وسى ايتىلعان بىرەن-ساران جانە بولماشى كەمشىلىكتەرى بولماسا، پولۋتيكين مىرزا، ايتقانىمىز ايتقان، وتە جاقسى ادام ەدى.

ٴبىرىنشى تانىسقان كۇنىنىڭ وزىندە-اق پولۋتيكين مىرزا مەنى ۇيىنە قونۋعا شاقىردى.

— ٴبىزدىڭ ۇيگە دەيىن شاماسى بەس شاقىرىم بولار، — دەدى ول، — جاياۋ بارۋعا الىس؛ الدىمەن ٴھورعا كىرىپ شىعايىق (وقۋشىلار ونىڭ كەكەشتەنىپ سويلەگەنىن كەلتىرىپ جاتپاۋىما رۇقسات ەتەر).

— ٴھور دەگەنىڭىز كىم بولادى؟

— ٴا، ول مەنىڭ ادامىم ··· وسى ارادان ٴتىپتى جاقىن جەردە تۇرادى.

ٴبىز ھوردىكىنە جونەلدىك. ورمانىنىڭ ورتاسىندا، تازارتىلىپ وڭدەلگەن الاڭدا ٴھوردىڭ قورا-قوپسىسى جاپادان-جالعىز تۇر ەكەن. قاراعاي سىرعاۋىلدان شارباق جاساپ، ٴۇيىنىڭ ٴدال الدىنان جىڭىشكە قازىقتار قاعىپ، توبەسىن كۇركەلەپ قوراسىماق جاساپ قويىپتى. ٴبىز كىردىك. جاسى جيىرما شاماسىندا ۇزىن بويلى، سۇلۋ جاس جىگىت ٴبىزدى قارسى الدى.

ٴا، فەدا! ٴھور ۇيدەمە؟ — دەپ سۇرادى ودان پولۋتيكين مىرزا.

— جوق. ٴھور قالاعا كەتتى، — دەدى جىگىت جىميىپ اپپاق قارداي تىستەرىن كورسەتە. — اربا دايىنداۋعا ٴامىر ەتەسىز بە؟

— ٴيا ، شىراعىم ، دايارلاساڭ دايارلا . ونان سوڭ بىزگە سۋ-
سىن اكەلشى .

ٴبىز ۋيگە كىردىك . تاقتاي قابىرعاعا كوز ۋيالتاتىن سۋرەتتە-
رىنىڭ بىردە-بىرەۋى جاپسىرىلماعان ، تاپ-تازا . بۇرىشتاعى ۋلكەن
اۋليەنىڭ سۋرەتى الدىندا ، كۇمىس ساۋىتتى ماي شام سىعىرايىپ
جانىپ تۇر ؛ جوكەدەن جاساعان ۋستەلدىڭ جاقىن ارادا جۋىلىپ ،
تازارتىلعاندىعى دا كورىنىپ تۇر ، اينەك اعاشتار مەن قابىرعانىڭ
جاقپارلارىندا جورتىپ جۇرگەن تاراقاندار دا كورىنبەيدى . جاس
جىگىت ٴبىرازدان كەيىن اۋزى-مۇرنىنان شىعارىپ ، لىق تولتىرىپ
ۋلكەن ٴبىر كروجكا تاماشا جاقسى سۋسىن اكەلدى ؛ ٴبىر قولىندا
اعاش ميسكەيگە سالىنعان ونشاقتى قيارى مەن ۋلكەن ٴبىر كەسەك
نانى بار ، وسى اكەلگەن تاماقتارىن ۋستەلدىڭ ۋستىنە قويدى دا ،
بوساعاعا سۇيەنىپ تۇرىپ ، بىزگە كۇلىمسىرەپ قاراۋمەن بولدى ،
ٴبىز تاماقتى ٴىشىپ ۋلگىرىپ بولماي-اق ، ەسىك الدىنا كەلىپ
توقتاعان اربانىڭ دىبىسى ەستىلدى . ٴبىز تىسقا شىقتىق ، ون بەس
جاسار ، بۇيرا شاش ، قىزىل شىرايلى كوشىر بولىپ وتىرعان بالا ،
سەمىز الا ايعىردى بوجىسىن تەجەپ زورعا ۋستاپ تۇر ەكەن .
بەس-التى جاس بالالار اربانى اينالا قورشاپ الىپتى ، ٴبارىنىڭ
ٴتۇرى ٴبىر-بىرىنە جانە فەداعا وتە ۇقساس . — ”ٴبارى دە ٴھوردىڭ
بالالارى !“ — دەدى پولۋتيكين . ٴبىزدىڭ ىزىمىزشە دالاعا شىققان
فەدا ”ٴبارى دە كىشكەنە ٴھورلار“ دەپ قوسارلاي كەتتى دە :
”ٴبىراق مۇندا تۇگەل ەمەس ، پوتاپ ورماندا ، ال سيدور بولسا
قارتپەن بىرگە قالاعا كەتتى ... ۋاسا ، بايقا“ دەپ كوشىر بالاعا
ەسكەرتىپ قويدى :— ”مىرزانى اپارا جاتقانىڭدى بىلەمىسىڭ ،
قۇستاي ۇش . تەك ويلى-قىرلى جەرگە كەلگەندە ابايلا . اقىرىن
ٴجۇر : اربانى دا ٴبۇلدىرىپ الارسىڭ ، مىرزانىڭ دا مازاسىن كەتى-
رەرسىڭ“ دەدى . ٴھوردىڭ قالعاندارى فەدانىڭ بۇل سوزىنە ەزۋ

تارتىستى . ”استرونومدى ارباعا مىنگىزىڭدەر !“ دەدى پولۋتيكين مىرزا پاڭدانىپ . فەدا راقاتتانىپ تۇرىپ ، ەركەلەگەن ٴيتتى كوتەرىپ ارباعا مىنگىزدى . ۋاسا اتتىڭ بوجىسىن بوساتىپ ەدى ، ٴبىز زىمىراپ الا جونەلدىك . —”مىنەكي مىناۋ مەنىڭ كونتورىم“ — دەدى ٴبىر كەزدە ماعان پولۋتيكين مىرزا شاعىن ، الاسا ٴبىر ٴۇيدى كورسەتىپ .

—”كىرگىڭىز كەلە مە ؟“—”حوپ بولادى !“—”قازىر بۇل ٴۇي بوس تۇر“ دەدى ول اربادان ٴتۇسىپ جاتىپ . —”دەگەنمەن كورۋگە تۇرادى“ . كونتور دەگەنى بوس تۇرعان ەكى بولمە ەكەن . ٴبىر كوزى سوقىر كۇزەتشى شال اۋلانىڭ ارت جاعىنان جۇگىرىپ كەلدى . —”امانبىسىڭ مينايچ“ دەپ پولۋتيكين مىرزا سويلەي باستادى :”ال سۋىڭ قايدا ؟“ سوقىر شال جوق بولدى دا ، الگىدەي بولعان جوق ، ٴبىر بوتەلكە سۋ مەن ەكى ستاكان الىپ كەلدى . ”ٴدامىن تاتىڭىز“— دەدى ماعان پولۋتيكين :— ”بۇل جاقسى سۋ ، بۇلاق سۋى“ . ٴبىر-ٴبىر ستاكاننان سۋ ٴىشىپ الدىق ، بىزگە ٴتاجىم ەتىپ شال تۇر . — ”ەندى جۇرسەك تە بولار“ دەدى مەنىڭ جاڭا تانىسىم . ”وسى كونتوردا مەن اليلۋيەۆ دەگەن كوپەسكە ٴتورت مۋ ورماندى جاقسى باعاعا ساتتىم“ . ٴبىز ارباعا قايتادان مىندىك ، جارتى ساعات شاماسىندا مىرزا ٴۇيىنىڭ قاقپاسىنا كەلىپ كىردىك .

كەشكى تاماق ٴىشىپ وتىرعانىمىزدا مەن :

—ايتىڭىزشى مىرزا ، نەلىكتەن ٴھور ٴسىزدىڭ باسقا ديقاندارىڭىزدان بولەك جەكە تۇرادى ؟— دەپ سۇرادىم پولۋتيكىننەن .

—ونىڭ ٴمانىسى بىلاي : ول اقىلدى ديقان . ”بۇدان جيىرما بەس جىل بۇرىن ونىڭ ٴۇيى ورتەنىپ كەتكەن ەكەن ؛ سونسوڭ ول اكەم مارقۇمعا كەلىپ : نيكولاي كۇزميچ ، ماعان ٴسىزدىڭ ورمانىڭىزداعى سازدىقتا قونىستانۋعا رۇقسات ەتىڭىز . مەن سىزگە

جاقسىلاپ مایاقی تولەپ تۇرامىن دەيدى . —وي ، سەن نەسىنە سازدىقتا قونىستاناسىڭ ؟— دەسە ،— جاي ، اشەيىن : ٴبىراق تا نىي- كولاي كۇزىمىچ ، مەنى باسقا جۇمىسقا پايدالانباساڭىز ەكەن ، قانشا سالامىن دەسەڭىزدە ٴوزىڭىز ٴبىلىپ مایاقی سالساڭىز ەكەن دەپ ٴوتىندى .— جىلىنا ەلۋ سوم بولسىن !— حوپ بولادى .— ٴبىراق ، بورىشتانىپ جۇرمە ، بايقا !— ارينە ، بورىشتانبايمىن ... ٴسويتىپ ٴھور سازدىقتا ورنالاسقان بولاتىن . سودان بىلاي ول ٴھور اتانىپ كەتتى .

— قالاي ، بايىدى ما ؟— دەپ سۇرادىم مەن .

— بايىدى . قازىردە ول ماعان ٴجۇز سوم مایاقی تولەيدى ، تەگى تاعى دا قوسام با دەگەن ويىم بار . مەن وعان باسىڭدى ساتىپ ال دەپ الدەنەشە رەت ايتتىم ! ... ول ، قۇداي اتقان ، اقشام جوق ، نەمەنە تولەيمىن دەپ مەنى سەندىرمەكشى بولادى . ونىسىنا كىم نانا قويسىن !...

كەلەسى كۇنى تاڭەرتەڭگى شايدى ىشىسىمەن تاعى دا اڭعا شىقتىق . قىستاقتىڭ ۇستىنەن ٴوتىپ بارا جاتقانىمىزدا ، پولۋتيكين مىرزا كوشىرگە ٴبىر الاسا ٴۇيدىڭ جانىنا كەلگەنىمىزدە توقتا دەپ بۇيىرىپ ، قاتتى داۋىسپەن : ”كالينيچ“ — دەپ ايعاي سالدى . —”قازىر تاقسىر ، قازىر“ دەگەن داۋىس ەستىلدى : — ”شاركەمدى بايلاپ جاتىرمىن“— ٴبىز اياڭداپ ىلگەرى ٴجۇرىپ كەتتىك ؛ قالانىڭ سىرتىنا شىققان كەزدە ٴبىزدى شاماسى قىرىقتا كەلگەن ، ۇزىن بويلى ، ارىق ، كەكىرەيگەن كىشكەنتاي باسى بار ٴبىر ادام قۋىپ جەتتى . بۇل كالينيچ ەدى . ونىڭ كۇنگە كۇيگەن ، ٴار جەرىندە سەكپىلى بار ، راقىمدى ٴجۇزى ماعان كورگەن جەر-دەن-اق ۇنادى . كالينيچ (مۇنى مەن كەيىن ٴبىلدىم) مىرزاسىمەن كۇندە اڭعا بىرگە شىعىپ ، ونىڭ سومكەسىن ، كەيدە مىلتىعىن الىپ جۇرەدى ەكەن . قۇستىڭ قاي جەرگە قونعانىن بايقاۋ ، سۋ

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

قۋيىپ الۋ ، جيدەك تەرۋ ، لاشىق جاساۋ سياقتى جۇمىستاردى دا اتقارادى ەكەن . پولۋتيكين مىزانىڭ ونىسىز ەكى ادىم جەر اتتاي المايتىنىن ٴبىلدىم . كالينيچ وتە اق جارقىن ، وتە مومىن ادام ەدى ، ۋنەمى قوڭىرلاتىپ ولەڭ ايتىپ ، ەشتەڭەدە ٴىسى جوق جان-جاعىنا قاراۋمەن ازداپ مۇرنىنان سويلەپ ، كۇلىمدەپ ، ٴمول-دىر كوك كوزىن قىسىپ قويىپ ، ٴالسىن-ٴالسىن سەلدىر شوقشا ساقالىن سيپاي بەرەتىن . جۇرگەندە اسىقپاي ، قارىشتاپ ادىمداي ، قولىنداعى ۇزىن ، جىڭىشكە تاياعىنا سۇيەنىپ جۇرەتىن . كۇن ۇزىن ماعان بىرنەشە رەت ٴتىل قاتىپ سويلەسىپ ، جاعىمپازدان-باي-اق قىزمەت ەتتى : ٴبىراقتا ٴوزىنىڭ مىرزاسىن جاس بالاداي باعىپ قاقتى . شاڭقاي ٴتۇس كەزىندە ىستىققا شىداي الماي ، كو-لەڭكە ىزدەگەنىمىزدە ٴبىزدى ورمانىنىڭ ٴبىر تۇكپىرىندەگى ٴوزى-نىڭ پوسەلكاسىنا الىپ باردى . جەر ٴۇيدىڭ ەسىگىن اشىپ ، كالينيچ ٴبىزدى كىرگىزدى ، ونىڭ ٴىشى جۇپار ٴيىستى ٴشوپتىڭ بايلامدارىنا تولعان ەكەن . جۇمساق ٴشوپتى توسەپ جىبەرىپ ، ٴبىزدى جايعاستىردى دا ، ٴوزى قاپشىقتى ساۋكەلە ەتىپ باسىنا كيىپ ، قولىنا پىشاق ، قۇمىرا جانە اعاش الىپ ، ارانىڭ بالىن اكەلۋگە اعاش اراسىنا كەتتى . ٴموپ-ٴمولدىر جىلى بالعا بۇلاقتىڭ سۋىن قوسىپ ٴىشىپ العاننان كەيىن ، ارالاردىڭ ٴبىزىڭى مەن جاپىراقتاردىڭ سىبدىرىن تىڭداپ جاتىپ ، ٴبىز ۇيقىعا كەتىپپىز . جۇمساق جەلدىڭ سوققان ەكپىنى مەنى وياتىپ جىبەردى ... كوزىمدى اشىپ قاراپ ەدىم كالينيچتى كوردىم : ول بولار-بولماس اشىلعان ەسىكتىڭ الدىندا پىشاقپەن قاسىق جونىپ وتىر ەكەن . مەن كوپكە دەيىن ونىڭ كەشكى اسپانداي جايدارى ، راقىمدى جۇزد-نە قۇمارلانا قاراۋمەن بولدىم . پولۋتيكين مىرزا دا ياندى . ٴبىز بىردەن تۇرعان جوقپىز . كوپ ٴجۇرىپ شارشاپ كەلىپ ، جاقسى-لاپ ۇيىقتاپ العاننان كەيىن ، قىبىر ەتپەستەن جۇمساق ٴشوپتىڭ

ۇستىندە جاتقان قانداي جاقسى . دەنەڭ ماۋجىراپ ، راقاتتانىپ ،
ەكى بەتىڭ نارتتاي بولىپ قىزارىپ ، ٴتاتتى ۇيقى كوزىڭە تىعىلعانـ
ـداي بولادى . اقىرى ورنىمىزدان تۇرىپ ، تاعى دا كەشكە دەيىن
قىدىردىق . كەشكى تاماق ۇستىندە مەن ٴھور مەن كالينيچتى تاعى
دا اڭگىمە ەتتىم .”كالينيچ— ىزگى ديقان“ دەدى ماعان پولۋتيكين
مىرزا . —”ەجتيھاتتى ، ٴتىل العىش ديقان ، دەگەنمەن شارۋاسىن
تياناقتاپ ۇستاي المايدى . مەن وعان ۇنەمى جاردەم كورسەتىپ
وتىرامىن . كۇندە مەنىمەن بىرگە اڭعا شىعادى ... ٴوزىڭىز ويلاـ
ڭىزشى ، سونسوڭ شارۋادان نە قالادى“— مەن ونىڭ بۇل ٴسوزىن
ماقۇلدادىم ، سونسوڭ ۇيىقتاۋعا جاتتىق .

كەلەسى كۇنى پولۋتيكين مىرزا پيچۋكوۆ دەگەن كورشىسىـ
ـمەن اراسىندا ٴبىر جاڭجال جۇمىس بولىپ قالاعا بارۋعا تۋرا
كەلدى . پيچۋكوۆ ونىڭ رۇقساتىنسىز جەرىن جىرتىپ ، سول جىرـ
تىلعان جەردە پولۋتيكيننىڭ قاراماعىنداعى ٴبىر ايەلدى دۇرەلەپـ
تى . اڭعا جالعىز ٴوزىم شىقتىم دا ، كەشكە ٴھورعا سوقتىم .
ەسىگىنىڭ الدىندا مەنى ٴھور قارتتىڭ ٴوزى قارسى الدى . الاسا
بويلى ، تىعىزشا كەلگەن ، قاسقا باس ادام ەكەن . مەن وعان قادالا
قارادىم . بەت ٴپىشىنى سوكراتتى ەسكە تۇسىرەدى : تاپ سونىكىنـ
ـدەي كەڭ ، تومپاق ماڭداي ، كىشكەنە كوز ، باۋىرساق مۇرىن .
ەكەۋمىز ۇيگە كىردىك . باياعى فەدا ماعان قارا نان مەن ٴسۇت
اكەلىپ بەردى . ٴھور سكامەيكاعا وتىرىپ الىپ ، اسىقپاستان جايلاـ
نىپ ، بۇيرا ساقالىن سيپاپ مەنىمەن سوزگە كىرىستى . ول ٴوزىـ
ـنىڭ قادىرىن بىلەتىن ادامداي سويلەسە دە ، قوزعالىسا دا اسىقپاي ،
اندا-ساندا مۇرتىنان ٴبىر كۇلىپ وتىردى .

ەكەۋمىز ەگىندى ، ونىڭ شىعىمىن ، شارۋانىڭ تۇرمىس جاـ
يىن اڭگىمە ەتتىك ... مەنىڭ ٴسوزىمنىڭ ٴبارىن ول ماقۇلداپ
وتىرعان سياقتى بولدى ، ٴبىراق كەيىن وسىنىڭ ٴبارى ۇيات

سياقتى بولىپ ، ٴوزىمنىڭ ورنىنسىز ٴسوز سويلەپ وتىرعاندىعىمدى سەزدىم ... قالايشا بۇلاي بولعانىن وزىمدە بىلمەيمىن . ٴھور كەيدە بۇكپەلى سوزدەر ايتىپ قويادى ، ساقتىعى ما كىم ٴبىلسىن ... سويلەگەن سوزدەرىمىزدىڭ ۇلگىسىن كەلتىرگەندەي بولسام مىنا- داي :

— ٴھور ، سەن وسى مىرزاڭنان باسقادى نەگە بوساتىپ المايـ سىڭ ؟— دەسەم ، ول :

— ونىڭ كەرەگى نە ؟ قازىر مەن مىرزانىڭ كىم ەكەنىن ، مايامىنىڭ قانشا ەكەنىن بىلەمىن ... ونسوڭ مىرزا ٴبىزدىڭ جاقسى ادام .

— دەگەنمەن ، بوستاندىق جاقسى ەمەس پە ،— دەگەنىمدە ، ٴھور ماعان كوزىنىڭ قيىعىمەن قاراپ :

— البەتتە سولاي— دەيتىن .

— ولاي بولسا باسقادى نەگە ساتىپ المايسىڭ ؟

ٴھور باسىن شايقاپ :

— نەمەن ساتىپ الۋعا بۇيىراسىز ، تاقسىر ؟

— قويساڭىزشى وتاعاسى...

— ٴھور ازات ادامداردىڭ قاتارىنا قوسىلدى دەلىك— دەيدى اقىرى ، وزىمەن-ٴوزى سويلەسكەن كىسىدەي . — ساقالسىز ٴومىر سۇرگەن ادامنىڭ ٴبارى ٴھورعا ۇلكەن سياقتى بولىپ كورىنەدى :

— ەندەشە ٴوزىڭ دە ساقالىڭدى كۇزە .

— ساقالدا نە تۇر ؟ ساقال دا ٴبىر ، ٴشوپ تە ٴبىر : قىرىپ تاستاۋعا بولادى .

— ال ، سولاي-اق ەكەن ؟

كىم بىلەدى ، ٴھور تۋرا كوپەسىنەر قاتارىنا قوسىلار : كوپەس- تەردىڭ ٴومىرى ٴتىپتى جاقسى ، ٴبىراق ولاردا دا ساقال بار عوي .

— وسى سەنىڭ ٴوزىڭ دە ساۋدا ىستەمەيسىڭ بە ؟— دەپ سۇرا-

دىم مەن .
—ساری ماي ، قارا ماي دەگەن بىردەمەلەرمەن ازداپ ساۋدا جاسايمىز ... سونىمەن ، تاقسىر ، سىزگە ات شەگۋگە بۇيىراسىز با ؟
”اۋزىڭا بەرىك ، ٴوز اقىلىڭ وزىڭدەگى ادامسىڭ-اۋ“دەپ ويلا-دىم مەن . —داۋىستاپ :—جوق ، اتتىڭ قازىر كەرەگى جوق ، ەر-تەڭ سەنىڭ ٴۇيىڭنىڭ ماڭىندا بولايىن دەپ ەدىم ، ەگەر رۇقسات ەتسەڭ سارايىڭا قونىپ شىعايىن .
—راقىم ەتىڭىز ، ٴبىراق سارايدا سىزگە جايلى بولا قويار ما ەكەن ؟ مەن قاتىندارعا ساعان توسەك سالىپ بەر دەپ ٴامىر ەتە-يىن .—ٴاي ، قاتىندار !... دەپ ورنىنان تۇرا ايعاي سالدى .—بەرمەن كەلىڭدەر ، قاتىندار ! ... ال ، فەدا سەن ولارمەن بىرگە بار . كەيبىر قاتىن ٴتىپتى اقىلسىز كەلەتىن .
ٴبىرازدان كەيىن فەدا قولىنا فونار الىپ ، مەنى سارايعا جەتە-كىزىپ سالدى . مەن جۇپار ٴيىستى ٴشوپتىڭ ۇستىنە جاتا كەت-تىم ، ٴيتىم دە اياق جاعىما كەلىپ جايعاسىپ جاتىر ؛ فەدا قوش ايتىسىپ ، ەسىك سىقىرلاپ جابىلدى . مەن كوپكە دەيىن ۇيىقتاي المادىم . سيىر ەسىككە كەلىپ ، ٴبىر-ەكى رەت قاتتى دەمىن العانداي بولدى ؛ ٴيت ساقتىعىن بىلدىرگەندەي وعان ىرىلداپ جا-تىر ؛ شوشقا دا قورسىلداپ سۇيكەنىپ ٴوتىپ كەتتى ؛ جاقىن ماڭدا وتتاپ ، پىسقىرعان اتتىڭ دىبىسى دا ەستىلدى... اقىرى كوزىم ۇيقىعا كەتە باستادى .
تاڭ سارعايىپ كەلە جاتقاندا فەدا كەلىپ مەنى وياتتى . وسى جايىناپ تۇرعان ، اق جارقىن بالا ماعان سونداي ۇنادى جانە مەنىڭ بايقاۋىمشا ول ٴحور قارتتىڭ دا سۇيىكتىسى بولسا كەرەك . ول ەكەۋى ٴبىرىن-ٴبىرى سىپايى تۇردە اجۋالاپ قوياتىن . ٴحور ماعان قارسى كەزدەستى . ۇيىنە قونىپ شىققاندىعىم با ، الدە باسقا سەبەپ-

تەن بە بىلمەيمىن ، ايتەۋىر ٴھور ماعان كەشەگىدەن گورى اناعۇر-
لىم جىلى شىرايمەن قۇرمەت كورسەتتى .
—ساعان دەگەن شاي دايار ،— دەدى ماعان كۇلىپ .— بارىپ
ىشەلىك .

ٴبىز ۇستەلگە كەلىپ وتىردىق . كەلىندەرىنىڭ ٴبىرى ، دەنە-
لى ٴبىر قاتىن ٴبىر قۇمىرا ٴسۇت الىپ كەلدى . بالالارى دا
ٴبىرىنىڭ ارتىنان ٴبىرى كىرىپ جاتىر . شالعا :
—بالالارىڭ نەتكەن ٴىرى حالىق !— دەدىم مەن .
كىشكەنتاي ٴبىر ٴتۇيىر قانىنتى تىستەپ جاتىپ ، ول :
—ٴيا ، كەمپىرىم ەكەۋمىزگە ولاردىڭ وكپەلەيتىن ٴجونى
جوق-اۋ دەيمىن .
—ٴبارى دە وزىڭمەن بىرگە تۇرا ما ؟
ٴبارى دە ، وزدەرىنىڭ قالاعانداری سول ، بىرگە تۇرادى .
—ٴبارىنىڭ دە ايەلدەرى بار ما ؟
—مىنا ٴبىر تەنتەكتىڭ ۇيلەنگىسى كەلمەيدى— دەپ ، جاۋاپ
قايتاردى قارت ، فەدانى كورسەتىپ ، ول ەسكى داعدىسى بويىنشا
بوساعاعا سۇيەنىپ تۇر ەدى ،— ۋاسكا ٴالى جاس ، وعان تۇرا تۇرسا
دا بولادى !

—ماعان ۇيلەنىپ نە كەرەك ؟ وسىنىڭ ٴوزى جاقسى . ايەلدىڭ
ماعان كەرەگى قانشا ؟ كەرىلدەسۋگە دەمەسەڭ ؟— دەدى فەدا .
—قويساڭشى شىراعىم ... سەنىڭ سىرىڭدى بىلەمىن عوي
مەن !...

قولىڭدا كۇمىس ساقينالار سالاسىڭ با ، سالاسىڭ ... بار تىلە-
گىڭ كۇتۋشى قىزدارمەن قىلجاقتاۋ ... ”قويشى ، ۇياتسىز !“ دەپ
شال كۇتۋشى قىزداردىڭ داۋسىنا سالىپ ، ولاردى كەلەمەجدەي
باستادى ،— سەنى مەن بىلەمىن كەربەز نەمە !— دەدى .
—ال قاتىنىنىڭ نەمەنەسى جاقسى !

—قاتىن دەگەن قيامەتشى . كۇيەۋىنىڭ كۇتۋشىسى ،— دەدى شال ماڭعازدانىپ .

ماعان قىزمەتشىنىڭ كەرەگى قانشا ؟

—سولاي دەسەڭشى ، دايار تاماقتا وتىرعاندى جاقسى كورەسىڭ- اۋ ، بىلەمىز سەندەردى .

—ولاي دەيتىن بولساڭ قانە ۋيلەندىر ، ٴا ؟ سولاي ما ەكەن ! نەگە ۇندەمەي قالدىڭ ؟

—قوي ، جەتەر-جەتەر ، قالجىڭباس . كوردىڭ بە ، ٴبىز مىرزانىڭ مازاسىن الدىق قوي . ۇيلەندىرسەم نەسى بار ... ال ، تاقسىر ، اشۋلانبا . وزىڭدە كورىپ وتىرسىڭ ، اقىلى تولماعان جاس بالا عوي .

فەدا باسىن شايقادى ...ەسىك سىرتىنان :

—ٴھور ۇيدە مە ؟— دەگەن دىبىس ەستىلدى . دوستى ٴھور ٴۇشىن جولشىباي تەرگەن قولىندا ٴبىر بايلام جيدەگى بار ، كالينيچ كىرىپ كەلدى . شال ونى قۋانىشتى جۇزبەن قارسى الدى . مەن قايران قالىپ كالينيچكە قارادىم . ويتكەنى ، شىنىن ايتقاندا ، مەن ديقاننان مۇنداي "نازىك سەزىمدى" كۇتكەن جوق ەدىم .

سول كۇنى اڭعا كۇندەگىدەن ٴتورت ساعات كەش شىقتىم ، كەلەسى ٴۇش كۇندى دە ٴھوردىڭ ۇيىندە وتكىزدىم . جاڭا تانىستارىم ماعان تاڭسىق سياقتى بولىپ كورىندى . ولارعا نەمەن جاقتانىمدى بىلمەيمىن ، ايتەۋىر ولار مەنىمەن ەمىن-ەركىن-اق سويلەسەتىن بولدى . مەن ولاردىڭ سوزدەرىن قۇشتارلانا تىڭداپ ، وزدەرىن باقىلاۋمەن بولدىم . ەكى دوس ٴبىر-بىرىنە ٴتىپتى ۇقسامايتىن . ٴھور بايسالدى ، شارۋاقور ، اكىمشىلىككە بەيىمدىلىگى بار ، اقىلگوي ، ال كالينيچتى الساق ، ول يدەياليست ، رومانتيك ، ەرمە ، قيالشىل ادامداردىڭ توبىنا جاتاتىن كىسى ەدى . ٴھور ٴومىردى تاني بىلەتىن ، ياعني : ورنىعىپ العان ، جيناعان اقشاسى

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com